

Asia: VN/18947/2022-SM-46

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

1.

Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

Elisa Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kriittisen infrastruktuurin direktiivin (CER-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi.

Viittaamme Ficomin lausuntoon, jossa esitettyjä asioita Elisa puoltaa kokonaisuudessaan. Elisa haluaa korostaa lisäksi tässä lausunnossa esitettyjä asioita.

Samalla kun toimeenpannaan eurooppalaista sääntelyä, tulee Suomalaisesta, hyvin toimivasta ja laajalti yritysten vapaaehtoisuuteen perustuvasta huoltovarmuustoiminnan osuudesta huolehtia. Huoltovarmuuskeskuksella ja laajemmin Huoltovarmuusorganisaatiolla on tärkeä rooli elinkeinoelämän resilienssin kehittämisessä.

Huoltovarmuuskeskuksen mahdollisuus tukea liiketoiminnan jatkuvuudenhallinnan ja sääntelyn vaatimusten yli meneviä, kansallisesti merkittäviä hankkeita tulee varmistaa.

2.

Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

-

3.

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

-

4.

Valvontaa koskevat huomiot

Kannatamme esitysluonnoksessa olevaa nykyisiin toimialakohtaisiin viranomaisiin perustuvaa valvontamallia. Tällä varmistetaan valvovan viranomaisen osaaminen valvonnan kohteen olevan toimialan erityispiirteistä. Vastaavasti valvovan toimialaviranomaisen tulisi käsitellä kaikki toimialaan liittyvät ilmoitukset ja päättää muun hallinnon tarvitsemista tiedoista ja niiden jakelusta. Viranomaisilla tulisi olla kyky vastata kysymyksiin ja tukea kohteena olevia yrityksiä tilanteen niin vaatiessa myös virka-ajan ulkopuolella.

Liikenne- ja viestintäviraston tehtävien lisääntyminen tulee huomioida myös viraston resursoinnissa.

5.

Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

-

6.

Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

Kannatamme turvallisuusselvityksen laajentamista koskemaan myös tehtäviä, joissa on pääsy välttämätöntä infrastruktuuria koskeviin tietoihin.

Esityksessä tulisi selkeästi todeta myös viestintäverkkojen olevan välttämätöntä infrastruktuuria, johon liittyvien tietojen väärinkäytöllä voidaan vaarantaa kansallista turvallisuutta tai muuta merkittävää yleistä etua.

7.

Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

8.

CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännösehdotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

Esitysluonnoksessa ehdotettavan uuden lain soveltamisalan rajauksia koskevan 2 §:n 3 momentin mukaan lain 28 §:iä ei sovellettaisi kriittiseen toimijaan, joka olisi määritetty pankkialan, rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurin ja digitaalisen infrastruktuurin toimialoilla.

Esityksestä poiketen uuden lain turvallisuusselvitystä koskeva 28 § tulisi ulottaa koskemaan myös digitaalisen infrastruktuurin toimialan kriittisiä toimijoita.

9.

Muut huomiot

Ehdotetun lainmukaan kriittistä infrastruktuuria ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevassa kansallisessa riskiarvioinnissa on käsiteltävä merkityksellisiä muita uhkia, kuten teknologiaan liittyviä kansallisen turvallisuuden uhkia tai paikkatiedon väärinkäytön uhkaa. Teknologiaan liittyviä kansallisen turvallisuuden uhkia ei ole mainittu asetuksen jäsenvaltioiden suorittamaa riskinarviointia koskevassa 5 artiklassa tai asetuksen johdantokappaleissa.

Uuden lain 6 §:n 2 mom 8 kohtaan ehdotettu teknologiaan liittyvän kansallisen turvallisuuden uhan käsittely kriittistä infrastruktuuria ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevassa kansallisessa riskiarvioinnissa tulee joko poistaa tai vaihtoehtoisesti digitaalisen infrastruktuurin kriittiset toimijat tulee rajata jo voimassa olevan sääntelyn vuoksi kansallisen riskiarvioinnin ulkopuolelle.

Parasta olisi, että kansallinen strategia ja riskinarviointi valmisteltaisiin laajapohjaisesti pysyvässä yhteistyöryhmässä. Aihealueiden osaaminen on levittäytynyt yhteiskunnan eri sektoreille, joten valmistelu edellyttää sekä julkisen että yksityisen sektorin toimijoiden kattavaa osallistamista.

Näkemyksemme mukaan tässäkin osuudessa tulisi tukeutua jo olemassaoleviin rakenteisiin, esimerkiksi Laissa sähköisen viestinnän palveluista määriteltyyn Verkkoturvallisuuden neuvottelukuntaan.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Wallenius Jaakko
Elisa Oyj